

Kringblad

JAARGANG 16, NUMMER 1 - PASEN 2007

GRATIS PERIODIEK CONTACTBLAD VAN DE GEBEDSKRING SINT JAN
VAN HET BISDOM 'S-HERTOGENBOSCH

*'Zij legden zich ernstig toe op de leer der apostelen,
bleven trouw aan het gemeenschappelijk leven
en ijverig in het breken van het brood en in het gebed"*

(Hand. 2, 42)

COLOFON

Het kringblad is een gratis uitgave van de gebedskring Sint Jan voor roepingen in het bisdom 's-Hertogenbosch.

Het verschijnt met Kerstmis, met Pasen en in de zomer.

REDACTIE:

Peter Koen
(student spiritualiteitsjaar)

Jacques Grubben
(3^e jaars priesterstudent)

SECRETARIAAT:

Papenhulst 4,
5211 LC 's-Hertogenbosch
Telefoon: 073-6123055/155
Fax: 073-6145315
e-mail: info@sint-janscentrum.nl
website: www.sint-janscentrum.nl
www.sonnius.nl

*Men is vrij om artikelen met bronvermelding over te nemen in parochiebladen etc.
Gelieve persoonsmutaties ook door te geven aan het secretariaat van de gebedskring.
Retourzendingen worden uit het bestand verwijderd.
Nieuwe leden zijn altijd welkom!
Schroom dus niet om mensen te vragen om te bidden voor roepingen!*

IN DEZE EDITIE

Voorwoord van de redactie	3
Wij worden uitgenodigd met Pasen	4
<i>Drs. A.L.M. Hurkmans</i>	
Nieuwe Bewegingen	7
<i>Peter Koen</i>	
Licht en vuur - Mijn ontmoeting met de Focolarebeweging	10
<i>pastoor A. Verest</i>	
De Katholieke Charismatische Vernieuwing	16
<i>J. van Beeck ofm</i>	
Gebed	20
Foyer de Charité "Marthe Robin" Thorn	21
<i>Mevr. Y. Willemse</i>	
Père Marie-Dominique Philippe en de congregatie St. Jan	25
<i>Matthijs van Dorp</i>	
De prelatuur van het Opus Dei	30
<i>Mevr. J. van Dijck</i>	
Gebed	35
Geestelijke Familie Het Werk	36
<i>pastoor W. Miltenburg f.s.o.</i>	
Gemeenschap Emmanuel	40
<i>Transeunt Diaken E. Kamphuis</i>	
In Memoriam	42

FINANCIËLE ONDERSTEUNING VAN DE PRIESTER- EN
DIAKENOPLEIDING VAN HET BOSSCHE BISDOM:

R.K. Instelling Sonnius te 's-Hertogenbosch
Nederland: banknummer: 22.52.03.022
België: banknummer: 521-0053201-65

Sonnus
Priesterfonds
's-Hertogenbosch

VOORWOORD VAN DE REDACTIE

Het jaar 2007 is voor het Sint-Janscentrum een belangrijk jaar. In september vieren wij namelijk ons 20-jarig bestaan. Tijdens de Gebedsdag en in het volgende nummer van het Kringblad zullen wij uitvoerig stilstaan bij het jubileum van het seminarie.

Het is u waarschijnlijk niet ontgaan dat in de vorige eeuw verschillende nieuwe bewegingen zijn ontstaan binnen onze kerk. Deze bewegingen zijn vaak zeer verschillend van opzet en structuur en vormen een inspiratie voor velen. Dit is ook te merken in onze seminariegemeenschap. Verschillende studenten hebben bij een nieuwe beweging een vorming ontvangen of hebben er inspiratie opgedaan. Daarom hebben wij aan leden van zes bewegingen gevraagd om voor het Kringblad eens iets te schrijven over hun organisatie en spiritualiteit. Dit hebben zij gedaan in de vorm van een beschrijving of in de vorm van een getuigenis. Daarnaast heeft een student van het seminarie een artikel geschreven over de stichter van de congregatie van St. Jan.

Op de voorpagina ziet u drie mensen die in dit Kringblad nadrukkelijk met naam genoemd worden. Linksboven de heilige Jozefmaria Escrivá de Balaguer, rechts van hem Marthe Robin en onder hen Père Marie-Dominique Philippe.

Uiteraard kunnen wij in dit nummer niet alle nieuwe organisaties binnen de Kerk aan bod laten komen. In het volgende nummer dat het thema 'Diaconie' zal hebben zullen wij nog een paar bewegingen aan het woord laten.

Tot slot willen wij u er nog op attent maken dat de websites van zowel het Sint-Janscentrum als het Sonnius Priesterfonds geheel vernieuwd zijn. De adressen van deze websites kunt u vinden in de colofon.

*Peter Koen
Jacques Grubben*

WIJ WORDEN UITGENODIGD MET PASEN

De Kerk wordt door de eeuwen heen geleid door de inspiratie van de Heilige Geest. Deze staat ook aan de basis van de vele nieuwe groeperingen en bewegingen die de Kerk rijk is. Echter de Heilige Geest, de door Jezus Christus beloofde helper kon alleen maar komen door de terugkeer van de Heer naar zijn en onze Vader. Daarvoor moest Hij lijden en sterven aan het kruis op Goede Vrijdag. Echter op Pasen verrees Hij uit de doden. In deze uitgave van het Kringblad wordt aandacht gegeven aan een aantal van die nieuwe bewegingen in de Kerk maar het is goed om met het Pasen van de Heer te beginnen. Hieronder volgt de homilie van Pasen 2006 (redactie).

Op deze eerste paasdag zijn we met velen, in heel verschillende omstandigheden samen in dit heilig Godshuis.

Ik hoop dat u geraakt bent door de vreugdevolle en vertrouwvolle paasklanken, ten gehore gebracht door de Scola. Het hielp u uw hart te openen om het paas-Evangelie te verstaan. Wat gebeurde er op die vroege morgen, de eerste echt nieuwe dag. De steen was weggerold, Maria Magdalena liep vlug naar Petrus en naar de andere door Jezus beminde leerling. Zij onderzochten alles en van Johannes wordt gezegd: Hij ging naar binnen, hij zag en geloofde. In de eerste lezing horen we hoe Petrus, de rots, getuigt van zijn geloof. Christus die is opgestaan uit de dood is voor iedereen van goede wil een weg te leven.

Broeders en zusters we horen óver de verrijzenis, maar kunnen we deze geloofsbelijdenis zo verstaan, dat we ervaren dat deze Evangelische uitnodiging mij heel persoonlijk aangaat? Mag ik proberen de kern te raken en die u voorhouden. Ik nodig u uit mee te denken.

Het is algemeen bekend dat mensen hun gezondheid hoog aanslaan. Ze willen er alles voor doen en alles voor laten. Ze bezoeken huisartsen, specialisten en als het nodig is allerlei anderen al of niet bijzonder begaafde mensen. Ons lichaam is ons veel waard. Toch is er meer dan ons lichaam! Het lichaam is onlosmakend verbonden met het geestelijk leven, met de ziel. Dat geestelijk leven vraagt om vervulling.

Bewust of onbewust verlangt ieder mens een band te hebben met God. Uit de grote interesse die er vandaag is voor spiritualiteit, blijkt dat de mens in zijn diepste zijn wil leven met God. Wanneer u zich enigszins opent en verdiept op dit terrein zult u gaan ervaren dat God u met grote liefde tegemoet komt. Hij heeft vanaf het begin een groot plan van liefde om alle mensen van goede wil naar Hem toe te trekken. God werkt heel persoonlijk van mens tot mens. Hij liet zijn Zoon te midden van de mensen wonen en Hij riep mensen persoonlijk bij naam "Johannes, Petrus, Maria Magdalena". Hij deed hen gewaar worden dat Hij één was met Zijn Vader, dat hun beider Geest van liefde in Hem was. Hij opende hen de ogen, opende hun harten Hij liet hun zien wat Gods liefde vermocht, blinden gingen zien, doven gingen horen, die gezondigd hadden richtte hij weer op, zelfs doden haalde Hij terug in het leven.

Op het einde van zijn leven, Hij wist dat Hij terug ging naar de Vader, wist Hij dat Hij door zijn Kerk voor altijd op een geheimvolle wijze tegenwoordig zou zijn in de sacramenten. Hij stierf aan het Kruis, stond op uit de dood, ging terug naar zijn Vader in de hemel, tegelijk blijft Hij door de H. Geest in de Kerk in de sacramenten tegenwoordig.

Op een liefdevolle wijze blijft Jezus door de Kerk mensen persoonlijk raken en uitnodigen tot geloof. De priesters maken Jezus aanwezig zijn in de wereld concreet. Zij werken in Jezus Naam. Door de priester zegt Jezus:

- Laat je dopen en je zult met Mij sterven en verrijzen. Dan is je leven nu al onverwoestbaar. De Heilige Geest woont in je en je bent met God verbonden.
- Kom naar de Eucharistie: Ik ben er in het Woord van het Heilig Evangelie onder de gedaante van brood... om je thuis te doen zijn in Gods plan en liefde. Met Mij zul je eens leven in het huis van de Vader.
- Ontvang het sacrament van het Vormsel. De H. Geest zal je verlichten en Mij doen kennen, leren hoe je van Mij kunt houden en je zult mijn getuige zijn in de wereld.
- Kom naar het sacrament van Verzoening. Ik neem alle lasten van je schouders.

Broeders en Zusters, de rijkdom van de Paasboodschap is overweldigend, moeilijk in woorden uit te drukken.

Jezus, van voor alle tijden bij de Vader, is onze Broeder geworden.

- Hij is gestorven, verrezen om voor ons de weg naar de Vader te openen. Opdat ook wij de dood zouden overwinnen.
- Hij leeft geheimvol in de Kerk opdat Hij door alle tijden heen in iedere mens de genade als een voortdurende bron van leven kan leggen.
- Hij is er voor ons opdat wij niet alleen lichamelijk gezond zouden zijn, maar opdat wij ook geestelijk tot ontwikkeling zouden komen.

Tenslotte: de Paasboodschap is een concrete, realistische boodschap voor het leven van alle dag. Immers wanneer ons geestelijk leven tot ontwikkeling komt en wanneer wij gelovig in het leven staan en wanneer wij geworteld zijn in de Liefde van God dan kunnen wij zoveel makkelijker echte vriendschap onderhouden, dan kunnen wij zoveel beter verstaan wat het huwelijk is, dan zullen we met meer kracht moeilijkheden kunnen overwinnen en tenslotte zullen we onze roeping duidelijk voor ogen zien en deze ook kunnen vervullen

Broeders en zuster de verrijzenis van Christus geeft ons een hemelse ruimte hier op aarde. Dat doet de mens lichamelijk en geestelijk goed.

Moge Pasen een uitnodiging zijn Christus te ontmoeten. Hij zoekt ieder van u in zijn overgrote Liefde.

Drs. A.L.M. Hurkmans
Bisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch

NIEUWE BEWEGINGEN

Weinig decennia in de geschiedenis van de mensheid zijn zo contrastrijk als de jaren zestig van de vorige eeuw. Dit gold zeker voor de kerk in het algemeen en voor de kerk van Nederland in het bijzonder. In het begin van de jaren zestig tijdens het Tweede Vaticaans Concilie was er sprake van een euforische stemming. "Daar was de aarde voelbaar met de hemel verbonden, daar inspireerde de Geest Gods de Kerk tot nieuwe uitspraken, nieuwe bezieling en nieuwe hoop¹", schreef Mgr. J. Bluysen (2004) in zijn biografie.

VAN LENTE NAAR WINTER

Volgens kardinaal J. Ratzinger² (1999) maakte deze lente binnen de kerk echter snel plaats voor de vorst. De dynamiek binnen de kerk verschoof naar een ander doel: het vormen van een nieuwe, betere wereld. Maar waar was God in dit proces, vroeg de kardinaal zich af. De Kerk was moe geworden van het overleggen en het zoeken naar nieuwe structuren.

Wat de kardinaal zei was zeer herkenbaar. Vooral in Nederland riep men, met de beste bedoelingen, talloze overlegorganen in het leven. Er werd zelfs een Pastoraal Concilie (Noordwijkerhout) gehouden waarbij men pleitte voor verregaande veranderingen binnen de Kerk. Tegelijkertijd traden honderden priesters en religieuzen uit en was er sprake van een ongekende geloofsafval.

¹ Mgr. J. Bluysen (2004). *Gebroken Wit*. Zaltbommel: Kempen

² Kardinaal J. Ratzinger (1999). *The ecclesial Movements: A theological reflection on their place in the Church*. In *Laity today. Movements in the church*. Vaticaanstad: Vatican Press.

GODS ANTWOORD

Midden in deze kerkelijke winter gebeurde er echter iets wat wij zelf niet konden plannen. De Heilige Geest kwam 'tussenbeide'. Op veel plaatsen ontstonden nieuwe groepen waarin gelovigen zich verenigden. Deze groepen werden niet opgericht, maar ontstonden veelal nadat God iets bijzonders deed met concrete personen. Zij werden de stichters van *nieuwe groepen of bewegingen binnen de Kerk*. De stichters voelden zich geleid door de

Heilige Geest. Geld hadden ze dikwijls niet, maar vol vuur gingen zij zich inzetten voor het apostolaat waartoe zij zich geroepen voelden. Al snel kregen de nieuwe groepen aanwas, vooral onder jongeren.

HEILIGING VAN DE WERELD

Hoewel de meeste nieuwe organisaties binnen de Kerk ontstaan zijn na het Tweede Vaticaans Concilie geldt dit niet voor allen. Zo legde God al in 1928 bij de Heilige Jozefmaria Escriva, de stichter van het Opus Dei, in het hart dat hij iets geheel nieuws moest starten. Centraal in de boodschap die Mgr. Escriva vanaf die tijd uitdroeg is de heiliging van het dagelijks leven. Niet alleen priesters en religieuzen zijn tot heiligheid geroepen, maar iedereen. Iedere gedoopte, zo verkondigde hij, heeft ook een taak in de heiliging van de wereld.

Deze baanbrekende boodschap, waar hij in eerste instantie om werd verketterd, werd jaren later één van de meest voorname thema's van het Tweede Vaticaans Concilie. Dit staat er namelijk in de dogmatische constitutie over de Kerk³: *“De eigen roeping van de leken ligt hierin, dat zij het rijk van God zoeken juist door de tijdelijke aangelegenheden te behartigen en volgens de wil van God te regelen. Zij leven in de wereld, vooral in alle mogelijke wereldlijke beroepen en werken, in de gewone levensomstandigheden van familie en maatschappij: hun bestaan zelf is daarvan als het ware doorweven. Dáár zijn zij door God geroepen, om door het vervullen van hun eigen opdracht, bezield met de geest van het evangelie, bij wijze van zuurdeeg als het ware van binnen uit tot de heiliging van de wereld bij te dragen: zo komt het, dat zij vooral door hun levensgetuigenis, hun geloof, hoop en liefde uitschitteren en Christus aan de anderen bekendmaken.”*

GEMEENSCHAP

God wil dat wij getuigen van ons geloof en leven van de vreugde die wij vinden in Christus. Maar we kunnen dat niet alleen. We hebben daar gemeenschap voor nodig met mensen die Christus centraal stellen en die een bepaald geloofsengagement delen. Deze ontmoeting stimuleert het geloofsleven en zo kunnen gelovigen weer krachten opdoen om Gods wil te doen in het leven van alledag.

³ Tweede Vaticaans Concilie. Dogmatische constitutie over de Kerk (Lumen Gentium) nr. 31.

VERDIEPENDE ACTIVITEITEN

De meeste nieuwe bewegingen hebben een groot aanbod aan activiteiten die mensen kunnen bezoeken. Dit aanbod is vaak gericht op verschillende doelgroepen. Zo zijn er aparte bijeenkomsten voor bijvoorbeeld jongeren en gezinnen. Daarnaast zijn er vanuit de bewegingen de laatste jaren verschillende scholen ontstaan waar jongeren een jaar lang in een internationaal gezelschap hun geloof kunnen verdiepen. Op deze manier leren deze jongeren hoe zij van het geloof kunnen getuigen.

EENHEID IN VERSCEIDENHEID

De nieuwe bewegingen zijn zeer verschillend. De ene is bijvoorbeeld wat meer gericht op evangelisatie en de andere zet zich in voor de noodlijdende en verdrukte mensen om ons heen. De bewegingen zijn ook qua structuur en vorm sterk verschillend. Zo neemt de ene sterker de vorm aan van een gemeenschap dan de andere. Sommige bewegingen vragen van hun leden een radicaal engagement en andere bewegingen hebben helemaal geen lidmaatschapsstructuur. Door deze verschillen mogen zij gezien worden als allemaal verschillende ledematen van het lichaam van Christus dat de Kerk is. Zij vullen elkaar aan en zorgen ervoor dat er voor iedereen die gemeenschap en verdieping van het geloof zoekt iets is wat aanspreekt. Deze keuzevrijheid is echt iets wat bij deze tijd past.

Wie goed om zich heen kijkt ziet dat Christus actief aan zijn Kerk bouwt. Hij laat ons ook in deze voor het geloof op het eerste gezicht moeilijke tijden zeker niet in de steek! God zoekt daarbij steeds nieuwe wegen om zich aan Zijn volk kenbaar te maken.

Peter Koen
Student spiritualiteitsjaar

LICHT EN VUUR

Mijn ontmoeting met de Focolarebeweging

We schrijven 1975. Ik ben net 17 jaar geworden, als onze klas aan het begin van het schooljaar een nieuwe godsdienstlerares krijgt. Haar lessen blijken me enorm te boeien. De manier waarop ze het onderbouwt verrast mij – ik begon in die tijd te neuzen in boeken over filosofie en geloof – maar vooral de praktische toepassing van godsdienst in het dagelijkse leven raakte mij diep. Tijdens haar lessen bonst menigmaal mijn hart in de keel van vreugde en van stille herkenning. Ik word herinnerd aan verschillende diepe momenten die ik als kind en als puber had beleefd en waarin ik had mogen ervaren hoe dicht God bij mij was. Ook toen was mijn hart gaan branden van een vuur en had er een totaal nieuw licht geschenen op mijn leven, op mijn persoon. Vandaar dat ik in die momenten van stille herkenning tot mezelf zeg: ik ken dat vuur, hier is God aan het werk.

EERSTE KENNISMAKING

Menige pauze vul ik door na de les met mijn lerares door te praten en mijn vragen op haar af te vuren. Met een engelengeduld luistert ze naar me. Na enkele maanden trek ik de stoute schoenen aan en vraag haar: "Juffrouw, waar haalt u al dat mooie van daan dat u ons vertelt? Dat kunt u toch niet in u eentje verzinnen! Wat zit daar achter?" En zij: "Ik ben inderdaad niet alleen, want er zit een heel leven van veel mensen achter die het evangelie serieus nemen. Als je wilt, kan ik je met hen kennis laten maken." En hoewel ik een intuïtie heb dat me iets heel ingrijpends en spannends boven het hoofd hing, zei ik toch meteen ja.

Februari 1976. Op uitnodiging van mijn lerares ga ik op een zondagmiddag in Eindhoven naar een middagbijeenkomst van de jongeren van de beweging van het Focolare (Italiaans voor 'vuurhaard'). Thuis durf ik niet te zeggen waar ik heen ga. Ik weet trouwens zelf ook niet wat me te wachten staat.

Als camouflage bind ik mijn klarinetkoffertje achter op de fiets en zeg tot mijn ouders dat ik naar een repetitie van het jeugdorkest ben. Ik vind het behoorlijk enerverend.

GODS LIEFDE

In de aula van de Pedagogische Academie word ik vriendelijk verwelkomd door jonge mensen met een zeer brede glimlach. De sfeer is hartelijk, maar behoorlijk anders dan ik gewend ben. Als die jonge mensen beginnen te spreken, hoor ik voor het eerst hoe ze ervaren dat God Liefde is, hoe Hij hen persoonlijk liefheeft en hoe ze proberen hun naasten bewust lief te hebben. Bovendien spreken ze over iets waar ik nog nooit van gehoord heb: dat Jezus zelf in hun midden is. Naarmate de middag vordert word ik overweldigd door het licht van Gods aanwezigheid onder die jonge mensen. Zijn aanwezigheid raakt mij zo diep dat ik, thuisgekomen, niet eens de woorden kan vinden om uit te drukken waar ik ben geweest en wat ik beleefd heb. Ik ben letterlijk sprakeloos, stom geslagen. Dit tot grote schrik van mijn ouders, die er achter waren gekomen dat er helemaal geen repetitie van het jeugdorkest was en die zich af vroegen of ik dronken was of stoned en erger nog, bij een sekte was geweest!

GENSCHOOL

Terug op school nodigt de godsdienstlerares mij uit voor een jongerenretraite van de Focolarebeweging tijdens de Carnavalsvakantie. Het heet een 'Genschool', d.w.z. een levensschool van enkele dagen met de Nieuwe Generatie van de Focolarebeweging. Helaas zijn ze thuis faliekant tegen, uit schrik voor nieuwe sektes die in die jaren aanhangers wierven op middelbare scholen. Maar het vuur in mij laat zich niet temmen: ik nodig de lerares bij ons thuis uit om mijn ouders te overtuigen dat die beweging iets van de Kerk is. Er moet een Osservatore Romano aan te pas komen met foto's van hoe de stichteres van de Focolarebeweging, Chiara Lubich, ontvangen wordt door de toenmalige paus Paulus VI. Dan geven mijn ouders schoorvoetend toestemming. Ze zeiden: "Nou vooruit dan, maar dan alleen die jongerenbijeenkomst, daarna is het afgelopen. Je hebt ook je school nog!" Maar noch zij noch ik zelf realiseren zich dat ik al binnengeleid ben in een leerschool die levenslang duren zou.

ROEPING

De Genschool betovert mij met een nieuw licht en een nieuw vuur: ik ervaar in het diepste van mijn wezen hoe groot en persoonlijk Gods liefde voor mij is; hoe centraal het nieuwe gebod van Jezus is; dat kerk-zijn bestaat uit het leven van de verrezen Jezus te midden van zijn leerlingen, die in Hem één zijn geworden doordat ze hun leven voor elkaar geven; dat er mensen zijn die geestelijk vader en moeder voor me worden; hoe belangrijk Maria is, die Jezus in het midden voortbrengt. Voor het eerst durf ik met een priester te spreken over hoe ik tot nu toe God in mijn leven ervaren heb en ik word me gewaar dat Hij een magnifiek plan met mij heeft waarvoor Hij mijn medewerking vraagt. Voor het eerst ook valt het woord 'roeping'.

Tijdens de Genschool krijg ik onverwachts bezoek. Mijn oudste broer komt kijken hoe ik het maak; in werkelijkheid komt hij kijken of ik stiekem toch niet bij een sekte ben beland. Al heel snel is het hem duidelijk dat er geen sprake is van hersenspoeling, maar van een diepe geestelijke leerschool in de navolging van Christus.

UITZONDERLIJKE TIJDEN

Thuisgekomen zie ik alles in een ander licht. De band met mijn ouders, broers en zussen, mijn vrienden op school, de leraren, het huiswerk of muziek maken: alles kan een daad van liefde worden. Ik beleef uitzonderlijke tijden: een ongekend vuur brandt binnen in mij. Er voltrekt zich een verandering in mij. Nog nooit heb ik Jezus zo dicht bij me gevoeld.

De scepsis van mijn ouders verdwijnt ook, hoewel niet meteen. Ik moet nog een keer op een zondagmorgen in alle vroegte uit huis ontsnappen via de regenpijp om naar een jongerenbijeenkomst te gaan. Het nieuwe leven van Jezus te midden van de zijnen, dat ik heb leren kennen, trekt mij sterker dan al het andere. Ik besef dat ik voor die eenheid ben gemaakt, dat daar mijn roeping en mijn toekomst ligt.

JEZUS AANWEZIG ONDER ZIJN LEERLINGEN

Om zich op de hoogte stellen van met wie ik omging en wat me bezielde, nemen ook mijn ouders deel aan verschillende dagbijeenkomsten van de Focolarebeweging die de loop van de volgende maanden in Eindhoven gehouden worden. Met verwonde-

ring en fascinatie ontdek ik steeds nieuwe aspecten van wat het betekent wanneer Jezus aanwezig is onder zijn leerlingen, toen en nú. Na een sterk getuigenis van iemand over de vruchten van wat wordt genoemd “Jezus in het midden”, hoor ik een glasheldere stem in me zeggen: “Dit is de manier waarop Jezus wil terugkeren in de wereld en in de Kerk.” Ik kan bijna niet geloven wat me allemaal overkomt. Maar ondanks de kritiek van anderen kan ik mijn geluk niet op: mijn diepste verlangens worden vervuld!

TOEPASSING IN HET DAGELIJKS LEVEN

In alle kleinheid en onervarenheid probeer ik de revolutie van het evangelie op mijn eigen leven toe te passen. Door de dingen voortaan uit liefde tot God te doen zoals afwassen, opruimen, huiswerk maken, zaterdagsbaantje, banden plakken enzovoorts, gaat er een geheel nieuwe wereld voor mij open. Door een sterke innerlijke motivatie veranderen de verhoudingen thuis en op school. Ook mijn schoolprestaties gaan vooruit. Ik win het vertrouwen van mijn ouders en na een paar maanden word ik uitgenodigd om wekelijks samen te komen met andere jongeren van de Focolarebeweging in mijn stad. Het wordt mij duidelijk dat het ideaal van christelijke eenheid alles van me vraagt. Het bereidt me voor op een totale levenskeuze. Maar ik voel ook dat ik daar nog lang niet klaar voor ben.

EUCHARISTIE

Ondertussen besluit ik om voor de studie van theologie te gaan kiezen, omdat het verlangen steeds sterker wordt om de kerk te dienen. Geleidelijk ontdek ik de kracht van de Eucharistie: dáár maakt Jezus het mogelijk dat we in Hem één worden (vinculum unitatis). Zonder dat iemand me dat zegt, begin ik zoveel mogelijk dagelijks naar de Mis te gaan. Doordeweeks is dat vóór school, om half acht 's ochtends. Er zijn zelfs twee anderen uit mijn eindexamenklas die overwegen om met mij theologie te gaan studeren. Na mijn eindexamen blij ik toch de enige te zijn die deze studiekeuze doorzet en ik ga daarvoor op kamers in Nijmegen.

WOON- EN LEEFENHEID

Samen met andere studenten die ook de spiritualiteit van de Focolarebeweging willen leven, komen we regelmatig samen in

de focolaregemeenschap in Nijmegen. Het wordt ons geestelijke thuis en we maken een nieuwe start met onze levensidealen. Tot mijn grote vreugde krijgen we meteen de kans deel te nemen aan internationale vormingsscholen en congressen. Al gauw merken we dat we elkaars steun tijdens de studie hard nodig hebben om overeind te blijven in het geloof.

Na een jaar op kamers lukt het ons met enkele theologiestudenten een kleine woon- en leefeenheid te vormen op basis van het christelijke ideaal dat ons bindt. We kunnen terecht op de bovenverdieping van een pastorie in Nijmegen, bij een pastoor die zelf als priester leeft vanuit de idealen van de Focolarebeweging en ons begrijpt omdat hij zelf in Nijmegen theologie gestudeerd heeft. Als wijze oudere verleent hij ons gastvrijheid en steunt ons op de achtergrond.

LEERSCHOOL VAN EENHEID

Ons leven op de pastorie wordt een ware leerschool van eenheid: we leren niet alleen over het evangelie, we proberen het serieus met elkaar te leven. Door de woorden van Jezus toe te passen ontdekken we dat ze ons met Jezus zelf in contact brengen en via Hem met de Vader die ons liefheeft. Door zijn woorden en zijn aanwezigheid in ons midden willen wij zelf als eersten geëvangeliiseerd worden alvorens met onze ervaringen aan anderen zijn aanwezigheid te brengen. Om deze reden zetten we ons in voor jongeren en ouderen in de parochie, op de universiteit, we bezoeken ongeneeslijk zieke mensen, houden rommelmarkten en kerstboomacties om jongeren van de Focolarebeweging in Afrikaanse landen te steunen. Wat we maandelijks van onze studiebeurs overhouden, storten we in een gezamenlijk pot waar we een gezamenlijk Opel Kadetje van rijden om jongeren in den lande te kunnen bezoeken en samen met hen onze evangelische idealen te kunnen beleven.

EENHEID VAN LEVEN EN DENKEN

Door ons frequente contact met de focolaregemeenschappen in en buiten Nederland worden we binnengeleid in de wijsheid van een kerkelijk charisma en haar specifieke theologische benadering van kerk en wereld enerzijds en anderzijds haar verworteling in de theologie van de wereldkerk. En dat hebben we hard nodig als tegenwicht voor de rationalisering van de theologie in het uni-

versitaire bedrijf; we leren aan de hand van rijpe christenen onze theologiestudie in dienst te stellen van ons evangelisch engagement, van onze dienst aan de naasten. We zoeken en worstelen om een eenheid van leven en denken, zodat niet ons individuele denkkader verheven wordt tot de ultieme instantie om kerk en wereld te beoordelen; we zoeken en worstelen om een eenheid met de universele kerk die ons uittilt boven particularistische geloofsopvattingen en praktijken. We zoeken en worstelen om de eenheid onderling, zodat steeds opnieuw werkelijkheid wordt wat Jezus in het Mattheusevangelie zegt: "Waar twee of meer in mijn Naam aanwezig zijn - de kerkvaders leggen uit: 'in mijn Liefde' - daar ben Ik in hun midden." Want Hij brengt ons zijn licht, zijn wijsheid, zijn liefde, zijn leven. Kan Hij ons nog meer geven?

MARIA

Meer en meer raak ik gefascineerd door de volheid van charisma's die in de persoon van Maria werkzaam zijn en die haar maken tot Moeder van de Kerk en Moeder van de mensheid. Maar eerst en vooral is ze ook mijn Moeder. Ik ben bereid om alles op te geven om haar na te volgen en met haar Jezus geestelijk in de wereld "voort te brengen". Ik vraag me te mogen intreden in het Focolare (gemeenschap van Godgewijd leven midden in de wereld). Zo wil ik mij toewijden aan Maria en aan haar charisma's in de wereld door middel van de Focolarebeweging (door de Kerk betiteld als "Werk van Maria"). Zelfs mijn priesterroeping leg ik in haar handen en probeer er niet meer aan te denken. We schrijven dan het jaar 1986 en ik verhuis naar Loppiano in Italië voor een tweejarige internationale vormingscursus van de Focolarebeweging.

Wat ik daar in Loppiano heb mogen leren en wat de spiritualiteit van de eenheid in de Focolarebeweging voor mij betekend heeft na mijn terugkeer in Nederland, hoop ik nog bij een andere gelegenheid te kunnen vertellen.

pastoor A. Verest
Eindhoven

DE KATHOLIEKE CHARISMATISCHE VERNIEUWING

Het begon in 1966 met een groepje studenten in Pittsburg (VS) dat, samen met enkele professoren, een jaar lang bad om de heilige Geest. Iedereen bad elke dag het gebed 'Veni, sancte Spiritus' (Kom, heilige Geest). In Lucas 11,10-13 zegt Jezus immers: *"Want ieder die vraagt, krijgt; wie zoekt, vindt; en voor wie klopt, zal worden opengedaan. (...) Als jullie dus, slecht als je bent, het goede weet te geven aan je kinderen, hoeveel te meer zal dan de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan degenen die Hem erom vragen."*

De Bijbel zelf geeft in Handelingen 1,13-15 een voorbeeld van het vragen om de Heilige Geest. Er komt dan een groep van ongeveer 120 personen bijeen om trouw en eensgezind te bidden om de Geest, die de Vader beloofd heeft (zie Handelingen 1,4-5). Maria, reeds meer dan dertig jaar vervuld van de Heilige Geest, is daarbij aanwezig. Negen volle dagen zijn ze samen in gebed; op de tiende dag komt de Heilige Geest en verandert op slag de aanwezigen. Ze gaan in vreemde talen spreken (Handelingen 2,4) en mensen uit allerlei volken verstaan dat als een boodschap over Gods grote daden, uitgesproken in de eigen taal van iedere toehoorder.

Zo is de Kerk begonnen. Niet met een groep mensen die plannen ging maken hoe ze met eigen middelen, ideeën en goede bedoelingen iets voor God kon doen, maar als een groep mensen die met lege handen voor God stond en vroeg, zocht en klopte... en toen gegrepen werd door de Geest, waarbij deze het heft in handen nam.

Het eerste Pinksteren heeft zich voortdurend herhaald. We zien de Geest werkzaam bij de woestijnvaders, bij Franciscus van Assisi, Ignatius van Loyola, en in de negentiende eeuw bij veel stichters en stichtersessen van congregaties - om maar enkele voorbeelden te noemen. Iedere keer zie je dat er een nieuwe groep heiligen komt, in wie God wonderen doet en die een nieuwe evangelisatie ontwikkelen. Ook buiten de Rooms-katholieke Kerk zie je zulke ontwikkelingen.

LEO XIII EN DE HEILIGE GEEST

Op het einde van de negentiende eeuw was er een Italiaanse kloosterzuster Elena Guerra, die er bij paus Leo XIII op aandrang meer aandacht te geven aan de heilige Geest. De paus schreef toen een encycliek over de Geest, *Divinum illud munus* (1897). Bovendien wijdde Leo XIII op 1 januari 1901 de twintigste eeuw (die immers op die datum begon) toe aan de Heilige Geest. Op diezelfde dag was er aan de andere kant van de wereld in een heel ander christelijk milieu een zekere Charles Parham, die aan Agnes Ozman in gebed de handen oplegde, waarna Agnes in vreemde talen begon te spreken. Hieruit ontwikkelde zich een paar jaar later de pinksterbeweging, onder leiding van de Afro-Amerikaanse predikant William J. Seymour, een leerling van Charles Parham. Omdat ze in hun eigen kerkgenootschap geen ruimte kregen, begonnen ze een eigen kerk.

Rond 1960 ontstonden er binnen de gevestigde kerken (zoals de Nederlandse Hervormde Kerk) ook groeperingen die de werking van de Heilige Geest ervoeren. Ze gingen bijvoorbeeld spreken in vreemde talen en verkregen genezing op gebed. Anders dan de leden van de pinksterbeweging bleven zij echter lid van hun eigen kerkgenootschap. Ze kregen de naam *Charismatische Beweging* (charisma = genadegave).

CONCILIE OVER CHARISMA'S

Op 25 januari 1959 riep paus Johannes XXIII het Tweede Vaticaans Concilie bijeen. Dit concilie sprak ook over de charisma's. De gangbare opvatting onder de theologen was dat de charisma's (zoals spreken in vreemde talen, genezing, profetie) weliswaar bij de start van de Kerk een belangrijke rol hadden gespeeld, maar nu niet meer actueel waren. Tegen deze opvatting in stelde het Concilie echter, op voorstel van de Belgische kardinaal Suenens, dat de charisma's - zowel de 'buitengewone' als de meer 'alledaagse' - ook nu nog een plaats hebben. Het Concilie zei: 'Aan elke gelovige die deze charismatische gaven, ook al zijn het zeer eenvoudige, ontvangt, wordt daarmee het recht en de opdracht verleend, deze in de Kerk en in de wereld te gebruiken, tot welzijn van de mensen en tot opbouw van de Kerk in de vrijheid van de Heilige Geest, die "blaast waarheen Hij wil" (Johannes 3,8)'. Het Concilie geeft ook aanwijzingen voor dat

gebruik: o.a. de herders moeten toezien op de echtheid en het ordelijke gebruik (Apostolicam Actuositatem¹ 3; zie ook Lumen Gentium² 12).

HERNIEUWING VAN HET VORMSEL

Terug naar het groepje in Pittsburg. Het hield in 1967 (zeventig jaar na *Divinum illud munus*) een retraite en sloot die af met een hernieuwing van het vormsel. De deelnemers konden daarbij persoonlijk *ja* zeggen tegen de heilige Geest. Het liep uit op een diepe ervaring van de Geest voor allen aanwezig. Patti Gallagher was een van hen. Onlangs schreef zij hierover: *“Ik lag plat met mijn gezicht op de grond, overstroomd met een ervaring van Gods barmhartige liefde. (...) Ik wilde me koesteren in zijn tegenwoordigheid.”* Patti herkende hierin wat Paulus schrijft in Romeinen 5,5: ‘Gods liefde is in ons hart uitgestort door de Heilige Geest die ons werd geschonken.’

Vele anderen kregen een soortgelijke ervaring: het gevoel opnieuw geboren te worden, een ervaring van Gods liefde, van vol zijn van Gods Geest. Er kwam een beweging op gang van katholieken die zo’n ervaring gehad hadden. Deze kreeg de naam Katholieke Charismatische Vernieuwing (KCV). In 1974 was er een internationaal congres in South Bend met 30.000 deelnemers afkomstig uit 35 landen. Paus Paulus VI erkende in 1975 in deze gebeurtenissen de werking van de Heilige Geest en noemde de Katholieke Charismatische Vernieuwing een kans voor de Kerk en een kans voor de wereld.

KENMERKEN VAN DE KCV

Voor buitenstaanders is het opvallendst in de Charismatische Vernieuwing wellicht de uitbundigheid die soms te zien is: lofprijzing met opgeheven handen. Het is goed ook andere kenmerken op te merken:

- Veel mensen sloten zich aan bij een gebedsgroep of een gemeenschap. Gebedsgroepen zijn er vaak op parochie- of dekenaatniveau. Gemeenschappen zijn vaak groot en internationaal. In Nederland is de Gemeenschap Emmanuel het bekendst. Sinds kort is er in Oosterhout ook een vestiging van de Gemeenschap Chemin Neuf.

⁴ Decreet over het lekenapostolaat

⁵ Constitutie over de Kerk

- Veel mensen ontdekten de waarde van stille tijd (meditatie), retraites, bezinningsdagen, voorbede.
- Er ontstond een nieuwe belangstelling voor de Eucharistie, eucharistische aanbidding, het sacrament van boete en verzoening, de ziekenzalving.
- Veel mensen wijdden zich aan evangelisatie. Vaak in creatieve vormen en gericht op jongeren.
- Op veel plaatsen worden cursussen gegeven over leven in de Geest, gericht op een (her)beleven van de doop- en vormselgenade.
- Veel mensen gingen zich vanuit een nieuwe inspiratie inzetten voor parochie, wijk, maatschappij.
- Er ontstond een nieuwe belangstelling voor het Joodse volk. Ook al omdat in het Joodse volk zelf de belangstelling voor Jezus als Messias toeneemt.
- De KCV werkt veel samen met andere nieuwe bewegingen, zowel binnen als buiten de Rooms-katholieke Kerk: o.a. Focolare, Geloof en Licht, Cursillo, Jeugd met een Opdracht, Charismatische Werkgemeenschap Nederland (CWN), enz. Deze samenwerking resulteerde onder meer in de organisatie van de manifestatie 'Samen voor Europa' (8-5-2004, ook 12-5-2007). Sinds 1991 is er aan de Vrije Universiteit van Amsterdam een leerstoel Theologie van de Charismatische Vernieuwing (gedragen door CWN en KCV).

J. van Beeck ofm
Redactiesecretaris van het blad
Bouwen aan de Nieuwe Aarde

GEBED

*Jezus, Goede Herder,
wek in al onze parochies roepingen
tot het priesterschap en het permanente diaconaat,
het religieuze en Godgewijde leven,
missieroepingen, overeenkomstig de noden van heel de wereld;
de wereld waarvan U houdt en die U wilt verlossen.*

*Wij vertrouwen U in het bijzonder onze gemeenschap toe.
Schep onder ons een geestelijk klimaat
zoals bij de eerste christenen.
Geef dat wij een Cenakel van gebed mogen zijn
En dat wij vol liefde de Heilige Geest en zijn gaven aannemen.*

*Sta onze herders bij en alle Godgewijden.
Leid de schreden van hen,
die uw roepstem edelmoedig beantwoord hebben
en zich nu voorbereiden op de priesterwijding
of de professie overeenkomstig de evangelische raden.*

*Richt uw liefdevolle blik op de vele welwillende jongeren;
roep hen om U na te volgen.
Help hen te begrijpen
dat ze slechts in U zichzelf volledig kunnen ontplooien.*

*Wij vertrouwen al deze grote verlangens van uw Hart toe
aan de machtige voorspraak van Maria,
moeder en voorbeeld van alle roepingen.
Wij smeken U: steun ons geloof
in de zekerheid
dat de Vader zal verhoren
al datgene wat U ons bevolen hebt te vragen. Amen.*

Gebed van paus Johannes Paulus II

FOYER DE CHARITÉ

“MARTHE ROBIN” THORN

Een Foyer de Charité is een lekgemeenschap waar mannen en vrouwen samen met een priester een christelijk 'gezin' vormen. Zij willen de liefde tot God en tot de naaste beleven en door middel van retraites en bezinningsdagen doorgeven. Een van de Foyerleden geeft haar getuigenis.

Een vriendin was eens op retraite geweest in de Foyer van Thorn. Het enthousiasme van de gewoonlijk zo nuchtere en verstandige verpleegster, intrigeerde mij. Ik vroeg honderduit, kreeg heldere antwoorden en een folder. “Retraite” - zei ze – “dat is vakantie met God!”. Haar stralende gezicht deed mij besluiten me ook in te schrijven.

MARTHE ROBIN

Om me te bemoedigen gaf iemand anders me een boek over Marthe Robin: Het Kruis en de Vreugde. “Dan weet je alvast een beetje waar je terecht komt, en voel je je eerder thuis”, was haar aanbeveling. Ik las het in twee avonden uit. Niet Marthe's buitengewone kanten raakten me (vlak van tevoren had ik een ander heiligenleven gelezen, en me daar juist flink aan geërgerd!) maar haar eenvoudige nabijheid. Marthe was groot, omdat ze zo klein durfde zijn.

GOD IS MET MIJ BEZIG

Die eerste retraite viel niet mee. ‘In stilte’, stond er op de folder. Dus ik zei geen woord, ook niet tegen de predikant of de Foyerleden die me best over een drempel heen hadden kunnen helpen. Maar op het randje van mijn bed wist ik: Nú is God met mij bezig. En ik bleef. Gelukkig maar. Rachel, een lid van de Foyer, had mijn gezicht gezien, mijn gevoel geraden, ging een gesprekje aan en bracht me bij de Foyervader. Daarna nam alles een keer, en tegen het einde van de week voelde ik me zo gelukkig, dat het geworstel van de eerste dagen er volledig bij in het niet viel.

HELPEN

Later kwam ik eens terug om te kijken. Puur nieuwsgierigheid. En toen om te helpen. Voor die dagen betaalde ik evenveel als voor de retraite, wat me een onthutste blik van de verantwoordelijke opleverde. Ik kwam immers h elpen! Toen ik zei dat het een gift was, ging ze akkoord. Giften zijn altijd welkom (nog steeds)! En ik had geen spijt. Je z o te mogen thuis voelen, dat is goud waard.

ROEPING

Een paar maanden daarna volgde ik een weekend. En die zondagmorgen gebeurde het: God riep! Heel duidelijk zag ik, hoe alle dingen waar ik in de loop van mijn leven een stukje van mijn hart aan had gegeven, samen kwamen in de Foyer. In Lourdes had ik me ooit aan Onze Lieve Vrouw gegeven, zonder te weten wat en hoe. Maar de Foyer is op het feest van Lourdes geboren, en Maria is de Moeder van de Foyer! In "Het Kruis en de Vreugde" - samenvatting van het leven van Marthe - herkende ik de beide zijden van de medaille: "de Verlaten Jezus en de Eenheid", die ik als jongere bij de Focolare-beweging had leren kennen; de eenheid die heel belangrijk is in een 'gezinsleven' als dat van de Foyer. De kleine Theresia (ik deed vrijwilligerswerk in de Theresiaparochie), was een vriendin van Marthe. Ze gingen samen dezelfde kleine weg van het kindschap: je het beminde kind weten van een liefdevolle, barmhartige Vader. In de Foyer mag je ook dat kindschap beleven, heel concreet: door de geestelijke relatie met de priester, de Foyervader, die deel uitmaakt van het gezin. En elke retraite opnieuw is een kans om je relatie met God meer en meer te beleven in het licht van zijn barmhartigheid en vergeving. Ik was zo blij met deze plotselinge zekerheid dat God mij in de Foyer wilde, dat Hijzelf de weg had bereid, dat ik het wel van de daken kon schreeuwen! Tegelijkertijd was het maar goed dat de stilte van het weekend nog niet voorbij was, want ik moest zelf nog aan het idee wennen. Nooit had ik bewust over de kwestie 'roeping' nagedacht... Het was me in de schoot geworpen als een groot, gratis cadeau!

HET HART VAN DE FOYER

Nog datzelfde jaar mocht ik een aantal dagen doorbrengen in Ch ateauf-neuf-de-Galaure, een piepklein dorpje, zo'n 80 km onder

Lyon (Fr). Daar is het hart van de Foyers, de 'bron' waar alle Foyers regelmatig terugkomen of samenkomen om er nieuwe kracht en eenheid te putten. Daar is - op een kleine hoogvlakte - de oude boerderij met het kamertje waarin Marthe Robin altijd geleefd... en geleden heeft. Het kamertje is nog altijd zoals toen. Half-donker; eenvoudig. Een plaats om je thuis te voelen. Marthe is er meer aanwezig dan in St. Bonnet, het buurdorp waar haar lichaam begraven is. Hier heeft ze haar leven geleefd met de Heer, met Moeder Maria. Hier heeft ze heel de volheid van haar doopsel beleefd: het priesterschap van de gedoopten; een leven van gebed en offer, van liefde en getuigenis, waar elke gedoopte en gevormde toe geroepen is. Ze deed dit jarenlang in vereniging met Père Finet, de priester die God gestuurd had om samen met Marthe het Werk van de Foyers te beginnen. Hier ligt de oorsprong van de samenwerking tussen de twee priesterschappen zoals we die in de Foyer willen beleven: het algemeen priesterschap van de gedoopte en het bijzondere priesterschap van de priester. Een samenwerking die niet alleen praktisch gezien noodzakelijk is, nu er steeds minder priesters zijn en de leken hun verantwoordelijkheden op zich moeten nemen. Het is ook een heel vruchtbare samenwerking, omdat pas de twee sámen (het priesterlijk volk en de ambtelijke priester) door hun wederzijdse aanvulling het Hogepriesterschap van Christus aanwezig stellen. Hij is de oorsprong, het wezen, het doel van de samenwerking. Hij is het, die de vruchtbaarheid schenkt.

VOEDING OP ALLERLEI GEBIED

Dat het vruchtbaar is, zien we in de Foyers. Talloze retraitanten getuigen, dat ze niet alleen geholpen zijn door de inleidingen van de Foyervader, maar ook door het zien bidden en werken van de Foyerleden. Dat is het mooie van een Foyer-retraite: je krijgt er voeding op allerlei gebied, en het een bevordert het ander. De inleidingen vergroten je geloofskennis, je inzicht in de bijbel, de liturgie, de sacramenten... En die kennis verdiept je gebed, versterkt je band met de Heer. Een band, die je samen mag vieren in de Eucharistie en de andere gebedsviering. Vieringen, die je op hun beurt weer helpen om sámen het geloof te beleven, om je één te weten met de anderen; om te ervaren hoe het is een kind van de Kerk te zijn...

DAGELIJKSE BEZIGHEDEN

En ondertussen is er het leven van het Foyergezin, met de dagelijkse bezigheden: tuinwerk en web-site; schoonmaak en administratie; voorbereiding en begeleiding van vieringen, gezinsactiviteiten, tiener- en jongerendagen; koken en muziek of reparaties in huis... Vaak heel eenvoudig, soms best even spannend, maar ook groots: want dit materiële, omgeven en gedragen door gebed, is de basis waarop God wonderen van liefde kan bewerken in de harten van de mensen. Ja, dan is het toch een fantastische roeping om steeds opnieuw de retraitanten in ons Foyer-gezin op te nemen, en zo die 'wonderen' mogelijk te maken!

FAMILIE

Een retraite maakt een groep individuele mensen tot één familie. Opmerkelijk, hoe men elkaar in zo'n stille week leert kenen: de vreugde van een onverwacht weerzien tussen mensen die eerder samen op retraite waren, is daar een uitdrukking van. Het is alsof men oude vrienden ontmoet, terwijl toch elk op zijn manier die week met God heeft doorgebracht. En toch is het eenzelfde ervaring die mensen bindt aan God en aan elkaar.

GROEIEN IN GELOOF

Heel bemoedigend is het ook om te zien, hoe mensen groeien in hun geloofsleven, hoe ze actief worden in de parochie, hoe ze stapje voor stapje tot getuigen worden in hun gezin, hun leef- en werkomgeving. Veel retraitanten worden christenen met 'ruggengraat', die stevig in hun schoenen staan als het er op aan komt apostel te zijn in deze tijd.

Wij hebben veel aan onze retraitanten, vrienden en families te danken: velen steunen ons door gebed, door giften en zelfs door bij allerlei werkzaamheden flink de handen uit de mouwen te steken! Maar ze weten ook dat ze altijd kunnen rekenen op ons gebed... en op dat van Marthe!

*Mevr. Y. Willemse
Foyer de Charité Thorn*

PÈRE MARIE-DOMINIQUE PHILIPPE EN DE CONGREGATIE ST. JAN

De “Congrégation St. Jean” ofwel “Congregatie St. Jan” is in Nederland vooral bekend door de Broeders en Zusters van St. Jan die met name in Den Haag, Leuvenheim en Enschede actief zijn. Alvorens over te gaan op de spiritualiteit van deze congregatie, en dan met name over de spiritualiteit en het charisma van de stichter “Père Marie-Dominique Philippe” (1912 – 2006), geef ik een korte inleiding over hoe deze congregatie is ontstaan en wat zij doet. Voor de volledigheid doe ik dit aan de hand van het leven van Père Marie-Dominique Philippe.

IN DEN BEGINNE – HET ONTSTAAN VAN DE CONGREGATIE

Père (= Frans voor “Vader”) Marie-Dominique Philippe werd op 8 september 1912 in Cysoing (in Frankrijk bij Lille in de buurt) geboren. Dat deze geboorte gelijk viel met het feest van Maria Geboorte is m.i. geen toeval. Onder andere geïnspireerd door zijn Dominicaanse oom Père Pierre Thomas Déhou, besloot Père Philippe in 1930 in te treden bij de dominicanen. In 1931 legde hij zijn geloften af om, na zijn vorming in België (Le Saulchoir de Kaïn), vijf jaar later (1936) zijn priesterwijding te ontvangen. Eén jaar na zijn priesterwijding werd hij al naar Parijs gestuurd om daar dogmatiek lessen te geven. Eenmaal professor geworden, heeft hij trouw van 1945 tot 1982 les gegeven in antieke filosofie en metafysica op de katholieke universiteit in Freiburg (Zwitserland). In een periode waarin de postconciële crisis haar hoogtepunt had (± 1975) stapten een vijftal net afgestudeerde studenten waar hij les aan had gegeven op Père Philippe af met de vraag of hij hen op hun priesterwijding voor kon bereiden. Nederig en trouw van aard wilde Père Philippe in eerste instantie er zeker van zijn of het wel Gods wil was. In een gesprek met (de nu officieel in canonisatieproces zijnde) Marthe Robin werd het duidelijk. Père Philippe vroeg aan Marthe advies over de vijf studenten. Marthe antwoordde dat hij ze onder zijn hoede moest nemen.

Hierop vroeg Père Philippe of Marthe het uit haarzelf zei, of dat het God was. Na een kleine stilte antwoordde Marthe: “Jezus vraagt het van je”.

CONGRÉGATION ST. JEAN

God zette er vaart achter, want op 8 december 1975 wijdden de vijf studenten zich in de Cisterciënzerabdij te Lerins toe aan de Moeder Gods om in 1978 officieel in Rome erkend te worden als “Congrégation St. Jean”. De keuze van de naam was vrij snel bepaald. Père Philippe: “Het was de enige juiste naam. Johannes, de jongste, die tot aan het Kruis trouw was gebleven. Dit is wat Christus van Zijn vrienden verwacht: Uit liefde trouw te zijn tot het einde en uit het geheim van de verrijzenis en haar heerlijkheid te leven. Hiernaast werd bij het Kruis Maria aan Johannes toevertrouwd en met Haar het mysterie van het medelijden, dat Maria geleefd had. Zo werd de heilige Johannes de bewaarder van dit mysterie.” De Congregatie St. Jan telt nu zo’n 1000 zielen, 3 Noviciaten in Frankrijk, Afrika en Amerika en is actief over geheel de wereld.

ACTIVITEITEN ST. JAN

De congregatie bestaat uit de Broeders van St. Jan, de contemplatieve en apostolische Zusters van St. Jan, en de oblaten van St. Jan en zijn actief over de gehele wereld in allerlei verschillende takken van het Christelijk leven. Om een klein idee te geven; activiteiten met jeugd, zoals bergkamp, wintersportkamp, toneel- en zanggroepen. School of life, altijd durende aanbidding met kinderen, volwassenen, ouderen en verstandelijk gehandicapten. Missie in bijvoorbeeld Rusland en andere hulpbehoevende landen. Trouwens, ik weet niet of ik dit mag zeggen, maar dankzij paus Johannes-Paulus II zijn de broeders en zusters van St. Jan naar Nederland gekomen! Ja, paus Johannes-Paulus II heeft persoonlijk Père Philippe laten weten dat het goed zou zijn als zij (de congregatie) ook naar Nederland zou gaan. Hetgeen niet zo gek is, daar m.i. Nederland nu ook aan de categorie “Missieland” toebehoort.

Eén laatste voorbeeld waar ik graag de aandacht op zou willen vestigen is het Christelijke media & retraitecentrum dat de broeders van St. Jan in Leuvenheim aan het opzetten zijn. Dit project ziet er veelbelovend uit en zal een (geloofs-) verrijking voor de Christenen van Nederland zijn.

KOM EN ZIE – DE SPIRITUALITEIT VAN DE STICHTER, PÈRE PHILIPPE

Zoals de Samaritaanse vrouw aan de dorpsgenoten niet kan uitleggen wat haar overkomen is, is het eveneens moeilijk om een volledige indruk te geven van Père Philippe. Desalniettemin zal ik een poging wagen, om toch een tipje van de sluier op te lichten door een aantal ervaringen aan te halen.

Ik herinner me nog goed de eerste keer dat ik hem heb ontmoet. Ik zat in de rij op het bankje bij zijn kamertje in St. Jodard (Noviciaat van de Congregatie St. Jan in Frankrijk). Na een tijdje was ik aan de beurt en toen ik zijn kamer binnenkwam, stond hij al met een uiterst vriendelijke glimlach mij op te wachten. Hij ontving mij als ware ik de verloren zoon (van het Evangelie). Woorden schieten tekort om te omschrijven hoe liefdevol hij in al zijn woorden en daden met iedereen omging. Het maakte niet uit of het ongelegen kwam, of dat hij te vermoeid was... altijd schoof hij als het ware alles aan de kant om zo bij iedere ontmoeting zijn volledige aandacht en liefde te geven aan diegene die bij hem zat.

VOLGER VAN HET LAM

Ik weet niet of u al het boek “Het Lam volgen” heeft gelezen, maar als ik zou moeten omschrijven hoe Père Philippe leefde, dan zou ik dat het beste kunnen doen door te zeggen: “Hij volgde waarlijk het Lam”. Hij had het vaak over hoe één van de meest toegepaste listen van de duivel het “tijd verliezen” was. Het leven is kort en wat wij nu doen is van groot belang, niet alleen voor onszelf of de wereld, maar ook voor het hiernamaals. Père Philippe leefde hiernaar tot in het extreme. Ik heb begrepen van een broeder die jarenlang zijn chauffeur is geweest, dat Père Philippe vrijwel niet sliep. Vijf uur slaap per dag was voor hem voldoende en terwijl hij met de auto van Freiburg naar de Sorbonne (Parijs), Lyon, Rimont, St. Jodard, etc. gereden werd, bleef hij trouw doorwerken. Gelukkig wist hij goed het evenwicht tussen werk, studie, gebed en aanbidding te handhaven, waardoor hij niet alleen een niet-te-evenaren meester op het gebied van de metafysica was, maar ook een heilig man die diep in de mystiek geworteld zat. Los van de verschillende werken die hij over de metafysica en andere filosofische gebieden heeft gepubliceerd, heeft hij ook

voortreffelijke werken over Maria, de Heilige St. Jozef, Thérèse van Lisieux, God de Vader, het mysterie van de Eucharistie en nog vele andere spirituele theologische werken gepubliceerd.

OPENHEID

Hij wist ook op een voortreffelijke manier de filosofie te benutten om het diepst in de theologie te duiken. De “zoektocht naar de waarheid” was niet alleen de lijfspreuk van de Dominicaanse Père Philippe, maar is ook één van de meest belangrijke en kenmerkende aspecten van de spiritualiteit van de Congregatie St. Jan. Deze zoektocht naar de waarheid waarborgt tevens de dynamiek en openheid van de congregatie om doeltreffend te kunnen anticiperen en reageren op de snel veranderende wereld. Ter illustratie: De jeugd van nu lijkt in haar houding en vraagstelling radicaler dan 20 jaar geleden. Doordat in deze zoektocht naar de waarheid juist gestimuleerd wordt geen angst te hebben verkeerde vragen te stellen, maar juist ook de gewaagde vragen te pomen, biedt dit de jeugd juist een verfrissende en welkome uitdaging die in de praktijk een groot succes blijkt.

Christen zijn is niet saai, is niet beklemmend of benauwend... neen, verre van dat! Leven met Jezus Christus is niet alleen de weg, maar ook een boeiende en spannende weg waartoe we geroepen zijn. Dit is één van de dingen die de Congregatie St. Jan ons toont in het leven wat ze leven en de activiteiten die ze organiseren.

LEVEND WATER – DE MYSTIEK

Zoals eerder vermeld, was Père Philippe niet alleen een van de topfilosofen van deze tijd, maar had hij van de mystiek ook de gelijke (Franse) kaas gegeten. Ik weet nog goed hoe hij met gemak een uur over een klein stukje van het Johannesevangelie kon spreken, zonder dat hij in herhaling viel of dat het saai werd. Wat deze man uit het Evangelie wist te halen, was werkelijk onvoorstelbaar. De openbarende diepgang en liefde waarmee Père Philippe hierover wist te spreken, deed mijn ziel ontvlammen en hunkeren naar meer van dat “levend water”. Iedere preek en iedere les over het (Johannes-)Evangelie, Maria of de Heilige Drieëenheid was een inspiratie voor alle toehoorders.

MARIA – DE MOEDER VAN GOD EN ONZE MOEDER

Graag wil ik ook nog iets melden van de bijzondere band die Père Philippe had met Maria. Voor zover ik me herinner, is er geen preek die ik van hem heb gehoord waarbij hij het niet over Maria heeft gehad. Hij zag Haar als de Hemelse Moeder die alle roepingen liefdevol geleidde en begeleidde, de Moeder die altijd ten beste voor ons spreekt bij Haar goddelijke Zoon, Die Haar niets kan weigeren. De Kroon op Gods schepping.

Zijn rozenkrans (die iedere broeder en zuster van St. Jan aan de riem draagt) vertoonde duidelijk slijtage van het vele bidden. Zo nu en dan trof ik hem bij toeval in de kapel aan, diep verzonken in gebed, met z'n rozenkrans kraaltje voor kraaltje door z'n hand bewegend.

EUCHARISTIE – DE CONSECRATIE

Misschien had u al gehoord van Padre Pio die uren lang in de Eucharistieviering 'niks' leek te doen, maar in feite op die momenten in een diepe eenheid met Christus verkeerde. De Eucharistievieringen met Père Philippe als hoofdcelebrant duurden niet zo lang als bij Padre Pio, maar wat mij nog duidelijk bijstaat, is de manier waarop hij met het lichaam van Christus omging. Bij de consecratie leek het net alsof hij kon zien wat er gebeurde! Zo ontzettend intens, liefdevol en voorzichtig ging hij met de zojuist geconsacreerde hostie om, dat je meteen door had: "hier gebeurt iets bovennatuurlijks, het is niet meer dat stukje brood, maar iets (of beter gezegd iemand) anders".

TOT SLOT

Eigenlijk doe ik Père Philippe en de Congregatie St. Jan veel tekort door het gebrek aan schrijfruimte. Helaas het is niet anders. Mocht u nog meer willen weten, dan raad ik u aan eens een kijkje te nemen op de website van de Congregatie St. Jan.

*Matthijs van Dorp
Student spiritualiteitsjaar*

DE PRELATUUR VAN HET OPUS DEI

Op 6 oktober 2002 werd de stichter van het Opus Dei, Jozefmaria Escrivá, heilig verklaard. Deze gebeurtenis was aanleiding voor veel gesprekken met vrienden en collega's. Het feit dat gewone mensen in het dagelijks leven proberen heilig te worden ontlokte aan een van hen de opmerking: "Dus ook ik kan heilig worden". Van zijn gezicht was af te lezen dat hij daar nooit eerder aan gedacht had.

In dit artikel hopen we u meer informatie te geven over het Opus Dei. De leden zijn gewone mensen die God in de dagelijkse omstandigheden van het leven willen ontmoeten, zoals Jozefmaria Escrivá het beschrijft in punt 267 van 'De Weg': "Wij leven alsof de Heer ver weg zou zijn, daarboven, waar de sterren schitteren, en wij denken er niet aan dat Hij ook altijd bij ons is... We moeten tot ons laten doordringen dat de Heer, die bij ons en in de hemel is, Vader is, geheel en al onze Vader, en helemaal van deze gedachte vervuld raken."

DE STICHTER VAN HET OPUS DEI

Jozefmaria Escrivá de Balaguer (1902-1975) groeide op in een gelovig gezin. Al jong, op vijftienjarige leeftijd, merkte hij dat God iets van hem vroeg. De afdrukken in de sneeuw van de blote voeten van een karmeliet, die dit ongemak als een offer aan God wilde aanbieden, gaven een andere richting aan zijn leven. Hij begon zijn gebedsleven verder te verdiepen. Hij gaf het plan architect te worden op om naar het seminarie te gaan. Als jonge priester kwam hij in aanraking met mensen die van het platteland naar Madrid getrokken waren. Ze leefden in uitzichtloze situaties. Hij probeerde hun lot te verzachten, maar voelde met zekerheid aan dat dit niet het werk was dat God van hem verlangde. Later, tijdens bezinningsdagen, besefte hij in alle helderheid waar het om ging. Op 2 oktober 1928 stichtte hij het Opus Dei met de boodschap dat mensen van alle lagen van de bevolking heilig

kunnen worden door het beroepswerk en door de vervulling van de dagelijkse plichten.

In 1946 breidde het Werk, (zoals het ook wel genoemd wordt naar vertaling van *Opus Dei* in het Latijn, *Werk van God*), zich vanuit Spanje uit naar andere landen. Na zijn plotselinge overlijden in 1975 zette de uitbreiding zich voort. Er zijn nu in 62 landen centra gevestigd en momenteel worden voorbereidingen getroffen om het Opus Dei in Rusland te beginnen.

De stichter maakte de definitieve kerkrechtelijke structuur voor het Opus Dei niet meer mee. De oprichting van het Opus Dei als personele prelatuur vond in 1982 plaats. Deze rechtsvorm werd gecreëerd in het Tweede Vaticaans Concilie met het oog op 'het bevorderen van bijzondere pastorale taken ten bate van verschillende sociale groeperingen in bepaalde regio's of landen, of zelfs over de hele wereld⁶'.

DE BOODSCHAP VAN HET OPUS DEI

De kern van de boodschap was van begin af aan duidelijk: mensen uit alle lagen van de bevolking streven in hun dagelijkse bezigheden naar de volheid van het christelijke leven, in het bewustzijn van een goddelijke roeping.

Jozefmaria Escriva drukt dit als volgt uit: *“Om God te beminnen en te dienen is het niet nodig bijzondere dingen te doen. Tot alle mensen, zonder uitzondering, richt Christus zijn oproep om volmaakt te zijn, zoals Mijn hemelse Vader volmaakt is⁷.”*

Voor veruit de meeste mensen geldt dat ze de heiligheid moeten zoeken in hun werk, in het heiligen van hun werk en dat ze anderen helpen zich te heiligen in hun werk waardoor ze God elke dag op hun levensweg te ontmoeten.

Van de heilige Jozefmaria Escrivá werd gezegd dat hij zijn tijd ver vooruit was, waardoor hij dan ook niet altijd begrepen werd. Jaren later, tijdens het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965), werd de heiligheid van de gewone gelovige een punt van aandacht. De waardering voor de gewone arbeid en voor de waardigheid van de roeping tot een christelijk leven midden in de wereld, bood nieuwe perspectieven voor de gewone gelovigen.

⁶ vgl. conciliair decreet *Presbyterorum ordinis*, 7-12-1965, nr. 10

⁷ Interview met *The New York Times* in 1966

Kardinaal Simonis schrijft hierover in het voorwoord van *De Heilige van het Gewone*: *“Wat mij altijd als het belangrijkste charisma van de heilige Jozefmaria Escrivá is voorgekomen, is dat hij het ideaal van eenheid van leven voor iedere christen zo cen-*

traal heeft gesteld en heeft uitgedragen. Voor de christen zou er geen scheidslijn moeten lopen tussen zijn godsdienstige activiteiten en zijn leven in het alledaagse. Zijn werk en kleine bezigheden kunnen geheel in zijn geloof zijn opgenomen, deel van zijn geloof worden. Bij geloven hoort ook dat men zijn dagelijks werk samen met Christus en voor Hem probeert te doen (...). Het begrip voor zijn vernieuwende gedachten en voor zijn leken-spiritualiteit is de laatste jaren sterk gegroeid⁸ (Van den Aardweg, 2006).

HOOFDLIJNEN VAN HET LEVEN IN HET OPUS DEI

“Je kunt het Opus Dei, om het goed te begrijpen, het beste vergelijken met het leven van de eerste christenen. Ze leefden met een totale overgave volgens hun christelijke roeping. Ze streefden oprecht naar de volmaaktheid waartoe ze geroepen waren door het eenvoudige en verheven feit dat ze gedoopt waren. Uiterlijk onderscheidden ze zich in niets van de andere mensen. De leden van het Opus Dei zijn normale mensen die normaal werk doen en in de wereld leven als gewone, christelijke burgers, die geheel willen voldoen aan de eisen die het geloof aan hen stelt⁹”.

De meeste mensen van het Opus Dei zijn getrouwd, een kleine 30 % leeft celibatair, waarvan 2 % priester, maar allen leven midden in de wereld.

De ascetische verplichtingen zijn gebaseerd op het goddelijk kindschap en de eenheid van leven. Ze veronderstellen het in praktijk brengen van een geestelijk leefplan dat aangepast is aan de persoonlijke omstandigheden van ieder. Dit helpt de leden om God in het beroepswerk en de andere dagelijkse bezigheden te ontmoeten. Dit leefplan bestaat uit gebed, het lezen van het Nieuwe Testament en een geestelijk boek, het bidden van de rozenkrans, gewetensonderzoek en het veelvuldig ontvangen van de sacramenten, waarbij de heilige Mis en het dagelijks ontvangen van de communie als centrum van de dag gezien wordt.

Het Tweede Vaticaans Concilie stelt over de offergaven van de leken: *‘Hun werk, gebeden en apostolisch streven, hun gewone huwelijkse en dagelijkse leven, hun dagelijkse arbeid, hun geestelijke en fysieke rust... worden allemaal geestelijke offers die door Jezus Christus door God aanvaard worden. Tijdens de eucharistie-*

⁸ Dr. G. van den Aardweg (2006). *De Heilige van het Gewone*. Utrecht: De Boog

⁹ Uit een interview met Jozefmaria Escrivá in de *Time* in 1967

viering worden deze offeranden met liefde tezamen met het lichaam van Christus aan onze Vader aangeboden' (Lumen Gentium¹⁰, n.34).

De gelovigen van de prelatuur zetten zich in om bij hun dagelijkse activiteiten en in hun sociale relaties van hun christelijk geloof te getuigen. Hun apostolaat richt zich zonder onderscheid tot alle mensen. Ze zijn betrokken bij de maatschappij en proberen er op een realistische, concrete en praktische manier aanwezig te zijn. Door de samenwerking met medewerkers en anderen, zijn er in vele landen projecten tot stand gekomen waaronder scholen, ziekenhuizen, universiteiten en jeugdclubs. Het zijn projecten die aansluiten bij de behoeften van de samenleving en die de gelegenheid bieden om de leer van Christus onder grote groepen mensen te verspreiden. Op deze wijze kunnen zij het geloof in de praktijk van het menselijk leven plaatsen en helpen bouwen aan een maatschappij die de waardigheid van ieder mens respecteert.

De leerstellige en religieuze vorming die de leden gedurende heel hun leven ontvangen is afgestemd op hun capaciteiten en mogelijkheden. Het doel van deze vorming is het 'voeden' van het geestelijk en apostolisch leven. Op deze manier zullen er in alle milieus mensen zijn die de nodige kennis hebben om een doeltreffend evangeliserend apostolaat uit te oefenen, waarbij het beroepswerk als uitgangspunt dient. Voor priesters uit de diocesane clerus is dit hun pastorale taak ten dienste van de Kerk. Het leven van de stichter is voor de gelovigen van de prelatuur een voorbeeld om na te leven. Velen hebben uit ervaring geleerd dat de heilige Jozefmaria ook een krachtig voorspreker is bij God. Ze vragen hem om hulp bij hun geestelijk leven, in het apostolaat en bij de vele dagelijkse gebeurtenissen op het werk, in het gezin, bij financiële of gezondheidsproblemen, enz.

HET OPUS DEI IN NEDERLAND

De basis van het Opus Dei in Nederland werd in de roerige jaren zestig gelegd. Geleidelijk aan heeft het Opus Dei wortel kunnen schieten. Ook iemand als Micha Hollestelle belandt bij het zoeken naar de relatie tussen katholiek zijn en katholiek doen bij een instelling als Opus Dei. "*Wat mij bijzonder aanspreekt, waar ik zelf in geloof, is de verbinding van het profane werk met de heiligheid*"¹¹ (Hollestelle, 2007).

¹⁰ Decreet over de Kerk

¹¹ Micha Hollestelle (2007). In de bundel *Onderstroom*

In Amsterdam, Utrecht, Maastricht en Moergestel zijn centra van het Opus Dei van waaruit activiteiten ondernomen worden die vorming bieden aan jongeren, studenten, beroepsmensen, gezinnen. Gelovigen van het Opus Dei wonen verspreid over het land. Er zijn circa 150 leden en 300 actieve medewerkers.

OPUS DEI IN NOORD BRABANT

Stichting SOKA -sociaal-culturele en kunstactiviteiten- trok in 1987 landgoed Zonnewende aan en vormde het om tot een conferentieoord waar cursussen, thema- bezinningsweekenden, concerten, symposia, gezinsdagen, enz. georganiseerd worden die willen bijdragen aan de rijkdom van het menselijk bestaan. Zonnewende is zonder meer een uitnodigende plaats en de activiteiten rond gezin, cultuur, geloof, beroep, onderzoek en wetenschap maken haar tot een trefpunt van een groeiend en zeer gevarieerd publiek.

De activiteiten met een godsdienstige inhoud zijn toevertrouwd aan de prelatuur van het Opus Dei. Een voorbeeld hiervan zijn de bezinningsweekenden die bedoeld zijn om de deelnemers een stimulans te geven het geloof bewuster te beleven in de gewone omstandigheden van het leven.

Europrof (Europese Professionele Opleidingen) is in de jaren 90 begonnen als een initiatief van enkele leden van het Opus Dei. Samen met anderen wilden zij jonge studenten een vakopleiding voor beroepen in de horeca, banket en hospitality bieden, gedragen door een christelijke ethiek met respect voor de persoonlijke vrijheid.

Europrof kenmerkt zich door kleinschaligheid, een energieke aanpak, flexibiliteit, individuele leerroutes en veel praktijkonderwijs. De diploma's zijn landelijk erkend. Zonnewende dient als stagevestiging en leerbedrijf.

Mevr. J. van Dijck
Informatiebureau Opus Dei

GEBED

*Vader,
Ik verlaat mij op U,
doe met mij wat U goed vindt.*

*Wat U ook met mij doen wilt,
ik dank U.*

*Tot alles ben ik bereid, alles aanvaard ik,
als Uw wil maar geschiede in mij
en in al uw schepselen:
niets anders verlang ik, mijn God.*

*Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik U bemin;*

*omdat het voor mij een noodzaak
van liefde is mij te geven,
mij zonder voorbehoud op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen :
want U bent mijn Vader.*

Gebed van de zalige Charles de Foucauld

GEESTELIJKE FAMILIE HET WERK

LIEFDE OP HET EERSTE GEZICHT

Aangenaam verrast was ik dat er bij de avondaanbedding werd gebeden voor onze intenties. Met drie studiegenoten bracht ik voor het eerst een bezoek aan een centrum van "Het Werk". Van te voren wist ik alleen dat we naar een klein plaatsje in Wallonië zouden gaan, dichtbij de Franse grens – verder zou ik het wel zien. Maar na dat ene weekend wist ik het al: dit was het! Hier voelde ik mij thuis; ik bespeurde een harmonie tussen het werken en het bidden; ik herkende een combinatie van nuchter, met twee benen op de grond staan en tegelijk ten volle gelovig zijn. Ik proefde een katholieke sfeer, zoals ik die zelf van huis uit had meegekregen en die hier vooral echt en puur was.

LIEFDE VOOR DE KERK

Terugkijkend probeerde ik voor mezelf onder woorden te brengen wat mij nu zo aansprak. Enkele elementen sprongen eruit, die voor mij ook pas langzaam duidelijker werden. Vanaf het eerste begin vond ik de verzorgde liturgie heel uitnodigend. Wat mij ook meteen had geraakt was de heldere kijk op de noden die de Kerk in onze dagen tegenkomt en waarin zij zelf verkeert en vooral de grote liefde waarmee de daar aanwezige zusters over de Kerk spraken. Ook de priesters die ik ontmoette, wilden allen midden in de Kerk staan. Later kon ik me ook goed herkennen in de opzet van in de wereld staan en tegelijk niet van de wereld zijn, om als het ware het zout van de aarde te zijn (vgl. Mt 5, 13).

Doorslaggevend is voor mij de liefde voor de Kerk geweest, een liefde die doorwerkte in de verzorging van de liturgie. Verder ervoer ik niets bijzonders; het was gewoon katholiek. En toch had dit eerste - en ook volgende - weekenden op mij de uitwerking van een retraite. Ik was gesterkt in mijn roeping om priester te worden en ondervond innerlijk een diepe vreugde omwille van het rijke en mooie van ons Geloof. Het deed mij goed, dat meer men-

sen enthousiast waren voor de schoonheid van onze Kerk. Ik had een geestelijk thuis gevonden.

LEVENSTAAT SERIEUS NEMEN

Sindsdien heeft “Het Werk” mij niet meer losgelaten. Ik kan daarom vol overtuiging zeggen dat ik geroepen ben tot deze Geestelijke Familie. Ik ondervond een innerlijke oproep om de levensstaat waarin ik me bevond serieus te nemen – eerst als seminarist en later als priester – dat wil zeggen er *helemaal, in alles, naar te leven*. Later hoorde ik dat ook gehuwden en weduwen dit ook zo hebben ervaren en in “Het Werk” een kracht vonden om gelovig hun verantwoordelijkheid te nemen. In iedere levensstaat legt God iets moois; iets wat tegelijk een opgave is. Het werd mij steeds duidelijker dat alles wat in de Kerk een plaats had, ook in “Het Werk” een plaats kon krijgen. Ik zag “Het Werk” als een afstraling van de Kerk.

STICHTERES

Ik heb het voorrecht gehad de stichteres van “Het Werk” Julia Verhaeghe (1910-1997) vaker te hebben ontmoet. Het viel me op dat zij bij pastorale vragen precies aan kon geven waar het in de gewetens van de mensen om ging. Haar eenvoud en beperkte opleiding enerzijds en haar diepe inzichten omtrent het Geloof en ons persoonlijke antwoord hierop anderzijds, waren frappant. In het licht van de tekenen van de tijd kon zij niet alleen de actuele nood van de Kerk onder woorden brengen, maar er ook een gelovig antwoord op geven!

GEESTELIJKE FAMILIE

Boeiend was het te zien hoe het Charisma en de structuur van “Het Werk” zich in de afgelopen decennia hebben ontwikkeld. Na een diocesane erkenning in een twintigtal bisdommen, volgde in 2001 de pauselijke erkenning. Sinds 1999 was door Rome al de mogelijkheid gegeven tot eigen incardinatie. De letters FSO achter de naam van priesters, zusters, of broeders duiden op Familia Spiritualis Opus (de Geestelijke Familie “Het Werk”). Doordat we erkend zijn als een familie van gewijd leven naar een *nieuwe vorm* komt ook in de structuur een belangrijk element van het Charisma naar voren, namelijk dat we als priester- en zuster gemeenschap

toch één geestelijke familie zijn. Voor ons is dit best belangrijk, omdat we als priestergemeenschap en zustergerneenschap elkaar waar mogelijk proberen aan te vullen, zonder dat we in eenzelfde huis wonen. Die wederzijdse aanvulling doet ons beseffen hoezeer de Kerk het Mystieke Lichaam van Christus is, waar ieder zijn eigen plaats heeft. Ook als gemeenschap willen wij met andere gemeenschappen de Kerk opbouwen. Het laat de rijkdom van onze Kerk uitkomen!

LEVENSTATEN

Vanaf het allereerste begin was er een band met de hiërarchie. De eerste priester van “Het Werk”, Cyriel Hillewaere, was als kapeiaan en later als pastoor geestelijk leidsman van Moeder Julia. Zij sprak hem meestal aan als “Vader”, een gebruik wat in de gemeenschap is gebleven als over deze eerste priester wordt gesproken. In de praktijk is de tak van de zustergerneenschap eerder uitgegroeid dan die van de priesters, die pas sinds enkele decennia concrete vorm heeft gekregen. Naast de priesters die in de gemeenschap zijn geïncardineerd (met de letters fso achter de naam), zijn er ook bisschoppen en diocesane priesters, diakens en seminaristen lid. Dit betreft dan een lidmaatschap in ruimere zin. Datzelfde geldt voor families, alleenstaanden, weduwen, weduwnaars, enz. Zij blijven altijd gewoon thuis wonen, maar leven hun “roeping” vanuit het Charisma.

Het voorbeeld van de eerste christenen staat hun daarbij veelal voor ogen. We ontdekken grote parallellen tussen onze tijd en die eerste eeuwen. Ook wij vormen net als de eerste christenen als gelovigen een minderheid. We moeten ons bewegen in een omgeving die tamelijk onverschillig tegenover de Kerk staat en in onze omgeving net als die eerste christenen getuigenis geven van het mooie van ons geloof.

Voor een uitgebreider overzicht van de spiritualiteit van “Het Werk” verwijs ik graag naar onze website. In verschillende talen – we zijn een internationale gemeenschap – vindt u daar ook recentere gebeurtenissen, getuigenissen, adressen, enz. In Nederland hebben we een centrum in Merkelbeek (L.), wat de naam draagt Het Korenveld.

Ik ken "Het Werk" nu ruim 25 jaar. Enkele jaren daarvoor ontving ik van een priester een houten plankje met de tekst "*Onder de werken die God het meest eren is een der voornaamste de getuigenis van Gods genadekracht in ons.*" Er stonden geen initialen of naam onder. De tekst sprak me ontzettend aan en ik heb het plankje altijd bewaard. Jaren later heb ik ontdekt van wie de tekst afkomstig was ... van Moeder Julia Verhaeghe. Ik vond het opvallend en zag er een kleine vingerwijzing van de Voorzienigheid in.

*pastoor W. Miltenburg f.s.o.
Pastoor te Heerlen*

GEMEENSCHAP EMMANUEL

De Gemeenschap Emmanuel is een katholieke gemeenschap waarin alle levensstaten vertegenwoordigd zijn.

ONTSTAAN

De gemeenschap Emmanuel is in 1972 vanuit een gebedsgroep ontstaan in Parijs en gesticht door Pierre Goursat (filmrecensent) en Martine Laffitte-Catta (arts). Deze twee mensen hadden het verlangen om samen met nog drie anderen te bidden. Zo ontstond in Parijs een klein gebedsgroepje, maar daar bleef het niet bij. Na een jaar hadden al 500 mensen zich bij de gebedsgroep aangesloten. Omdat de plaats van samenkomst al gauw te klein bleek te zijn, besloten Martine en Pierre de groep op te splitsen in twee groepen. Maar ook deze twee groepen werden al snel te groot! Het werd duidelijk dat God met deze gebedsgroepen een plan had. Bij veel leden van de gebedsgroepen ontstond het verlangen naar meer verbondenheid. In 1973 besloten zij daarom de Gemeenschap Emmanuel op te richten.

PARAY LE MONIAL

In de daaropvolgende jaren begonnen ze met grote internationale bezinningsdagen in Paray le Monial. Meer dan 300 jaar geleden in 1673, heeft Christus door zijn Hart de heilige Margareta Maria Alacoque zijn grenzeloze liefde getoond. Ze zag het geopende Hart van Jezus. Deze boodschap van de barmhartigheid Gods voor iedere mens, is de roeping van Emmanuel geworden. Vandaag de dag is Paray le Monial het geestelijk centrum van de Gemeenschap waar iedere zomer meer dan 20.000 mensen bijeenkomen voor internationale bezinningsdagen.

VERENIGING VAN GELOVIGEN

In 1992 is de gemeenschap Emmanuel als universele vereniging van gelovigen met pauselijk recht goedgekeurd. Op dit moment zijn er ongeveer 7000 leden (in strikte zin) over alle continenten van de wereld verspreid. Er zijn 190 priesters, 3 bisschoppen, 175 toegewijden waarvan 25 mannen en 150 vrouwen en 130

priesterstudenten. In Nederland zijn we met ongeveer 300 leden, waarvan 2 toegewijde vrouwen, 3 in voorbereiding, 4 priesters en 2 priesterstudenten.

De gemeenschap Emmanuel beleeft iets unieks: gehuwden, ongehuwden, mannelijke en vrouwelijke toegewijden in het celibaat en priesters, zijn broeders en zusters voor elkaar. Ze beleven samen, als gemeenschap, de radicaliteit van het christelijk leven.

AANBIDDING

Ze hebben een spiritualiteit die uitgaat van dagelijks gebed (aanbidding). *De fundamentele genade van de Gemeenschap komt vanuit de Eucharistische aanbidding waar God werkelijk aanwezig is in ons midden: "Emmanuel". Vanuit deze aanbidding ontstaat de compassie voor alle mensen die sterven van de honger zowel geestelijk als materieel. Vanuit deze compassie ontstaat het verlangen om te evangeliseren in de gehele wereld en in het bijzonder de allerarmsten.* (Statuten van de Gemeenschap). Dus vanuit onze dagelijkse persoonlijke gebedstijd beleven we het evangelie onder elkaar (compassie) en in de wereld. Zoiets moois kan je dan ook niet voor jezelf houden. Zo proberen wij door allerlei activiteiten (evangelisatie) de vreugde en de uitdaging van het christelijk leven bij allerlei groepen en op allerlei ludieke manieren de wereld in te brengen. Enkele voorbeelden zijn; SOS gebedslijn, kinderkampen, Liefde en Waarheid voor gehuwden, Fidesco ontwikkelingswerk.

GEMEENSCHAPSLEVEN

Door de gemeenschap Emmanuel kun je een ongedwongen vreugdevol christelijk leven leiden vanuit de plaats waar je nu bent. Je krijgt vorming en begeleiding op veel manieren, je bent in een huiskring; twee-wekelijkse ontmoeting om te bidden en te delen met mensen bij jou uit de buurt. Ook een maandelijkse regiodag, dan wel landelijk weekend om samen te komen, het geloof te vieren en te delen. Kortom je maakt deel uit van een echt en hecht gemeenschapsleven om daar waar je staat in deze wereld een getuige te kunnen zijn dat God de Emmanuel is.

Transeunt Diaken E. Kamphuis

IN MEMORIAM

Bidden wij voor de overledenen van de gebedskring

Mw. N. Cornelis, Veldhoven

Mw. W.M. van der Put-van Beckhoven, Rijen

Mw. C. de Hond-Stokx, Zoetermeer

Zr. L. Mentink, Veghel

Zr. Antoinet v.d. Oever, Boxtel

Mw. B. de Laat, Heeswijk-Dinther

M. Sanders, Reusel

Hr. J.M. Waijers, Helmond

Hr. F. Geene, Veldhoven

ZEH V. Fonck, Haaltert (B)

Mw. M. van Duren-Verstegen, Nijmegen

Hr. F.J.M. Spijkers, Udenhout

Mw. B. Lijten-Meulendijks, Lierop

Hr. F. Geene, Veldhoven

Mw. L.G.M. Robben, Rosmalen

Mw. H.A.M. van Kampen, Druten

Mw. T. van Nieuwkuijk-van de Wiel, Diessen

Mw. M.L. van Hoek, Groesbeek

Mw. F. Koesen-van Amerongen, 's-Hertogenbosch

Dhr. L.J. van Dam, Nijmegen

Zr. M.M. Swinkels, Tilburg

Mw. M. van der Sluys, 's-Hertogenbosch

DAT ZIJ MOGEN LEVEN IN EEUWIGHEID

ANGELUS DOMINI

**De Engel des Heren heeft aan Maria geboodschapt;
En zij heeft ontvangen van de heilige Geest.**

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met U.
Gij zijt de Gezegende onder de vrouwen
en gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons zondaars,
nu en in het uur van onze dood. Amen.

**Zie de dienstmaagd des Heren;
Mij geschiede naar uw woord.**

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met U.
Gij zijt de Gezegende onder de vrouwen
en gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons zondaars,
nu en in het uur van onze dood. Amen.

**En het Woord is vlees geworden;
En Het heeft onder ons gewoond.**

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met U.
Gij zijt de Gezegende onder de vrouwen
en gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons zondaars,
nu en in het uur van onze dood. Amen.

**Bid voor ons, heilige Moeder Gods,
opdat wij de beloften van Christus waardig worden.**

Laten wij bidden:

Wij bidden U, o Heer, stort uw genade in onze harten,
opdat wij, die door de boodschap van de Engel
de menswording van Christus uw Zoon gekend hebben,
door zijn lijden en kruis gebracht worden
tot de glorie van de verrijzenis.
Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

nieuw

Maria in Brabant

deel 2

Maria in Brabant

deel
2

Marialiedjes,
gedichten en
verhalen
in Brabants
dialect

bestel nu!

vanaf 15 april 2007 leverbaar

ANTWOORDCOUPON

Ik bestel exempla(r)en van de cd **Maria in Brabant deel 2** à € 15,-

Ik bestel de volgende producten:

'Dipsò'

Muziek voor Passie, Pasen en Pinksteren.

- x cd
 x muziekcassette

€ 15,-

Wij komme te same

Verheerlijking van het Kerstmysterie met een Brabantse tongval.

- x cd
 x muziekcassette

€ 15,-

Maria in Brabant (1)

Marialiedjes, gedichten en verhalen in Brabants dialect.

- x cd
 x muziekcassette

€ 15,-

In vuur en vlam

Een cd met een boodschap van hoop en vreugde voor eenieder die het horen wil.

- x cd

€ 15,-

Mater Dei

Gezangen ter ere van Maria.

- x cd
 x muziekcassette

€ 15,-

Verjaardagskalender

Met foto's van enkele markante plaatsen en gebeurtenissen in ons bisdom.

- x

€ 7,50

AFZENDER

Naam: m/v

Adres:

Postcode: Plaats:

Tel.nr.:

 Sonnus
Priesterfonds
's-Hertogenbosch
www.sonnus.nl

Antwoordnummer 10708
5200 WB 's-Hertogenbosch